

Sau khi chẩn đoán khối u não hoặc tủy sống

Khối u não và tủy sống là khối tế bào bất thường ở bên trong não hoặc cột sống. Những khối tế bào này có thể khiến cho các dây thần kinh ở não và tủy sống khó hoạt động bình thường để kiểm soát chức năng của các bộ phận còn lại trong cơ thể. Nếu quý vị được thông báo có khối u não hoặc tủy sống thì có khả năng quý vị đã làm các chụp chiếu và sinh thiết (một xét nghiệm lấy một số mẫu mô để kiểm tra tìm ung thư). Những xét nghiệm khác có thể đã được thực hiện trên các tế bào ung thư để tìm một số thay đổi về protein và gen được gọi là chỉ dấu sinh học. Quý vị cũng có thể phải thực hiện những thủ thuật khác để tìm hiểu xem liệu ung thư đã di căn hay chưa. Những kiểm tra này giúp bác sĩ biết được quý vị bị khối u não hoặc tủy sống loại nào, bệnh đang ở giai đoạn nào và phương pháp điều trị nào có thể hữu ích.

Các loại khối u não hoặc tủy sống

Những khối u này được đặt tên theo phần của não hoặc tủy sống nơi khối u hình thành. Không phải tất cả các khối u đều là ung thư; một số là lành tính hoặc không phải ung thư. Một số trong số đó là loại hỗn hợp. Các loại phổ biến là:

- U sao bào
- U tế bào thần kinh đệm ít nhánh
- U màng nội tủy
- U màng não
- U nguyên bào tủy
- U tế bào Schwann hay u vỏ bao thần kinh

Điều trị cho các khối u não hoặc tủy sống

Các khối u não và tủy sống thường có thể khó điều trị. Việc điều trị sẽ phụ thuộc vào loại khối u của quý vị, vị trí, kích thước và cấp độ (tốc độ phát triển và lan rộng) của khối u. Các phương pháp điều trị dành cho quý vị cũng sẽ phụ thuộc vào kết quả xét nghiệm tế bào ung thư, sức khỏe cũng như mong muốn cá nhân của quý vị.

Phẫu thuật là phương pháp điều trị đầu tiên cho hầu hết những người bị khối u não hoặc tủy sống. Loại phẫu thuật được sử dụng phụ thuộc vào loại khối u, vị trí và kích thước khối u.

Nếu khối u là lành tính thì phẫu thuật có thể là phương pháp điều trị duy nhất cần thiết. Nếu cần phương pháp điều trị khác thì xạ trị, hóa trị và liệu pháp nhắm mục tiêu, cũng như điện trường điều trị khối u (TTFields) hay liệu pháp điện trường có thể được sử dụng. Quý vị có thể cần nhiều hơn một phương pháp điều trị. Một số phương pháp điều trị có thể được sử dụng để giúp ngăn ngừa hoặc làm giảm các triệu chứng của khối u não và tủy sống. Đôi khi, những phương pháp này được kết hợp cùng các phương pháp điều trị khác. Bác sĩ sẽ giúp quý vị quyết định phương pháp điều trị nào là tốt nhất cho quý vị.

Hãy nhớ hỏi:

- Tôi bị loại khối u nào?
- Vị trí khối u ở đâu?
- Kích thước khối u ra sao? Khối u có khả năng phát triển nhanh đến mức nào?
- Phương pháp điều trị nào được cho là tốt nhất cho tôi?
- Mục tiêu của việc điều trị là gì?
- Việc điều trị có bao gồm phẫu thuật không?
- Liệu toàn bộ khối u có thể được loại bỏ hay không? Nếu không thì tại sao?
- Liệu tôi có cần loại phương pháp điều trị khác không?
- Tôi có cần phải cạo đầu không?

Quá trình trước và trong khi điều trị sẽ diễn ra như thế nào

Nhóm chăm sóc ung thư sẽ giải thích kế hoạch điều trị cho quý vị. Nhóm này có thể bao gồm các bác sĩ, y tá và nhân viên y tế khác nhau, tùy thuộc vào loại điều trị quý vị cần. Ví dụ: Nếu quý vị cần xạ trị thì quý vị sẽ làm việc với bác sĩ ung thư chuyên về bức xạ để biết những gì sẽ xảy ra trước, trong và sau khi xạ trị. Nếu quý vị cần các loại điều trị khác thì nhóm chăm sóc ung thư của quý vị sẽ giải thích về cách thực hiện, giúp quý vị sẵn sàng cho việc điều trị, theo dõi tình trạng của quý vị và giúp quý vị đối phó với bất kỳ tác dụng phụ nào. Quý vị cũng có thể phải làm xét nghiệm máu, chụp chiếu hoặc các xét nghiệm khác vào những thời điểm nhất định để xem phương pháp điều trị đang có tác dụng tốt như thế nào.

Không phải tất cả mọi người trải qua quá trình điều trị khối u não hoặc tủy sống đều sẽ gặp phải các tác dụng phụ giống nhau. Ví dụ: một người có thể chỉ được xạ trị nếu không thể thực hiện phẫu thuật. Tác dụng phụ của phương pháp điều trị này là khác với tác dụng phụ của phẫu thuật, hóa trị, hoặc liệu pháp nhắm mục tiêu. Và những người được điều trị bằng phương pháp giống nhau có thể có các tác dụng phụ khác nhau.

Hãy nhớ hỏi:

- Tôi có thể gặp phải tác dụng phụ nào và tôi có thể làm gì với chúng?
- Làm cách nào để biết được phương pháp điều trị đang có tác dụng?
- Tôi sẽ được điều trị ở mức độ thường xuyên như thế nào? Sẽ mất bao lâu cho việc điều trị?
- Tôi sẽ cần đến đâu để được điều trị? Tôi có thể tự lái xe không?
- Liệu tôi có thể tiếp tục thực hiện các hoạt động thường ngày của mình, như làm việc và tập thể dục không?
- Có bất kỳ thử nghiệm lâm sàng nào có thể phù hợp cho tôi không?

Điều gì sẽ xảy ra sau khi điều trị

Sau khi điều trị, hãy yêu cầu bác sĩ ung thư cung cấp bản tóm tắt điều trị và kế hoạch theo dõi. Đây được gọi là kế hoạch chăm sóc người sống sót. Bác sĩ ung thư sẽ làm việc với bác sĩ gia đình hoặc bác sĩ chăm sóc chính để giúp kiểm soát các tác dụng phụ từ việc điều trị và kiểm tra sức khỏe tổng quát của quý vị. Quý vị sẽ thực hiện các kiểm tra thường xuyên để xem bệnh ung thư có tái phát hoặc có xuất hiện ung thư mới ở một bộ phận khác của cơ thể hay không.

Quý vị có thể phải đối mặt với những thay đổi của cơ thể sau khi điều trị. Quý vị có thể bị sẹo nếu phải làm phẫu thuật. Quý vị cũng có thể bị rụng tóc/lông. Một số phương pháp điều trị có thể gây ra vấn đề về cách thức hoạt động của não. Nhớ hỏi bác sĩ về những điều sẽ xảy ra và báo cho họ biết nếu quý vị gặp phải bất kỳ vấn đề gì.

Những người đã từng bị khối u não hoặc tủy sống đều có nguy cơ mắc lại bệnh này hoặc bị một số loại ung thư khác. Ngay cả khi quý vị cảm thấy ổn sau khi kết thúc điều trị thì điều quan trọng là phải hỏi nhóm chăm sóc ung thư về lịch trình khám theo dõi thường xuyên để kiểm tra xem bệnh ung thư có tái phát hay không.

Đối với một số người, bệnh ung thư có thể không biến mất hoàn toàn. Bệnh có thể tiếp tục được điều trị và vẫn cần làm các xét nghiệm để xem việc điều trị có tác dụng tốt như thế nào.

Hãy nhớ hỏi:

- Tôi có thể lấy bản sao tóm tắt quá trình điều trị của mình và kế hoạch theo dõi ở đâu?
- Tôi cần gặp nhóm chăm sóc ung thư ở mức độ thường xuyên như thế nào?
- Thời điểm tôi cần và cách thức để tôi liên lạc với họ?
- Tôi có cần làm xét nghiệm để xem liệu khối u có tái phát hoặc để tìm những bất thường trong quá trình điều trị của tôi hay không?
- Tôi có cần làm bất kỳ xét nghiệm tầm soát nào, chẳng hạn như chụp nhũ ảnh hay nội soi đại tràng, để phát hiện sớm các bệnh ung thư khác không?
- Tôi có nên để ý đến các tác dụng phụ muộn hoặc lâu dài từ việc điều trị không?
- Tôi có thể tìm hồ sơ y tế của mình ở đâu sau khi điều trị?

Giữ gìn sức khỏe

Hãy nhớ báo cho nhóm chăm sóc ung thư biết nếu quý vị có các tác dụng phụ mà không biến mất hoặc có bất kỳ triệu chứng mới nào.

Có những việc quý vị có thể làm để giữ cho mình khỏe mạnh trong và sau khi điều trị. Việc dừng hút thuốc lá có thể giúp làm giảm nguy cơ bị ung thư khác. Đạt được và duy trì cân nặng hợp lý, ăn uống lành mạnh, năng vận động và tránh rượu bia cũng có thể giúp quý vị luôn khỏe mạnh và giảm nguy cơ mắc các bệnh ung thư khác.

Một số tình trạng mà làm tăng nguy cơ bị khối u não và tủy sống của một người có thể di truyền trong gia đình. Các xét nghiệm di truyền đôi khi được thực hiện để tìm hiểu xem liệu quý vị có khả năng mắc một loại bệnh di truyền hay không. Hãy trao đổi với nhóm chăm sóc ung thư để tìm hiểu xem liệu xét nghiệm di truyền có phù hợp cho quý vị hay không.

Đối phó với cảm xúc

Việc bị khối u não hoặc tủy sống có thể khiến quý vị cảm thấy sợ hãi, buồn bã hoặc lo lắng. Những cảm xúc này là điều bình thường, và có những cách để giúp quý vị đối phó với chúng.

- Đừng cố gắng đối phó với cảm xúc của quý vị một mình. Nói về cảm xúc của quý vị, bất kể chúng là gì.
- Không có vấn đề gì nếu quý vị thỉnh thoảng cảm thấy buồn hoặc chán nản, nhưng hãy báo cho nhóm chăm sóc ung thư biết nếu quý vị có những cảm xúc này trong hơn một vài ngày.
- Nếu bác sĩ của quý vị cho phép thì hãy tiếp tục làm những việc quý vị yêu thích như dành thời gian ngoài trời, đi xem phim hay đến sự kiện thể thao, hoặc đi ăn tối bên ngoài.
- Nhờ giúp đỡ với các công việc như nấu ăn và dọn dẹp.

Quý vị có thể nên liên lạc với bạn bè, gia đình hoặc với các lãnh đạo hay nhóm tôn giáo. Dịch vụ tư vấn cũng có thể giúp ích. Một số người cảm thấy hữu ích khi nói chuyện với người khác mà đã trải qua những điều tương tự. Việc đó có thể được thực hiện thông qua một nhóm hỗ trợ. Nói cho nhóm chăm sóc ung thư biết quý vị đang cảm thấy như thế nào. Họ có thể giúp quý vị tìm được nguồn hỗ trợ phù hợp.

Để biết thêm thông tin và sự hỗ trợ, hãy truy cập trang web của Hiệp hội Ung thư Hoa Kỳ (American Cancer Society) tại cancer.org/vietnamese hoặc gọi cho chúng tôi theo số **1-800-227-2345**. Chúng tôi luôn ở đây khi quý vị cần.